دلنوشته

روزی که بیرجند با خرمشهر خندید

غلامرضا بنی اسدی

خندید شهر
دیوار به دیوار
کوچه به کوچه
وقتی صدا
آری صدا
از رادیو
پیچید در فضا
«توجه فرمائید
توجه فرمائید
خرمشهر
شهر خون آزاد شد»
چشم بود که به خنده می گریست
شوق بود که می تراوید
شهر بود
که به شوق می خندید
بیرجند بود که به شور برخاست
و مردمانی که در خیابان شهدا
در میدان امام
جشن را معنایی نو بخشیدند
روز به شب رسید اما
شب عاشقان بی دل
شکوه روز داشت
وکسی را سر رفتن به خانه نبود
که با فتح خرمشهر
ما نیز به اندازه خرمشهری ها
کام شیرین کردیم
چنانکه مردم در فردوس و طبس
در قاین و نهبندان و...
همچون تمام ایران
به شادمانی قامت کشیدند
و این
روایت همدلی بود
همدلی و برادری
که همه شهرهای ایران
برادر بودند
چنان که مردم ایران
آن روز
خرمشهر با همه زخم هایش
التیام می بخشید
و همه شهرهای ایران
به سان آدم هایی بودند که
برادرشان
برادر عزیزشان
از اسارت بازمی آمد
شیرینی بود
که دست به دست می شد
و از نگاه مردمان
از لحظه لحظه زمان
و حتی ذره ذره خاک این سرزمین
شهد می گرفت
چنان که خورشید
از چشمه چشم مردمان
روشنی برمی داشت...
آن روز
که خرمشهر باز آمد از اسارت
شهر به شهر این ملک
به شوق خندیدند
چنان که مردمان شهر
از شادی گریستند
... و بعد
صدایی از حنجره کویتی پور برخاست
و حنجره به حنجره چرخید
«ممد نبودی ببینی شهر آزاد گشته
خون یارانت
پر ثمر گشته
آه و واویلا
کو جهان آرا...»
آری، محمد نبود
عبدالرضا موسوی هم رفته بود
از پی محمد
خیلی های دیگر هم
با شهادت رفته بودند
اما خرمشهر را
خداشهر را
«خرمشهر را
خدا آزاد کرد»
و ایران به جشن نشست
شهر به شهر
کوچه به کوچه
خانه به خانه...

پروژه ۱۱ ساله

قفل فرهنگسرای فردوس با ۵۰۰ میلیون تومان باز می شود

رنجبر – پاس کاری مسئولان فرهنگی برای تامین ۵۰۰ میلیون تومان به منظور تکمیل فرهنگسرای فردوس با گذشت ۱۱ سال از شروع پروژه، انگار تمامی ندارد.

کار از ۱۱سال قبل درگیر تامین اعتبار برای تکمیل و تجهیز است. پروژه سال ۸۴ کلنگ زنی و سه سال بعد در سال ۸۷ ساخت و ساز آن متوقف شد و حالا هم پس از یک دهه عملیات عمرانی ۹۵درصد از کار ساختمان اداری و۵۰درصد سالن همایش انجام شده است.

رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی فردوس بزرگ ترین مشکل پروژه را نیاز ۵۰۰ میلیون تومانی اعتبار برای تکمیل ساختمان فرهنگسرا می داند و این که علاوه برآن تجهیز هم ۱۰۰تا ۲۰۰میلیون تومان اعتبار می خواهد.

مهم ترین مشکل فرهنگسرای جدید اگر چه از نظر «ایمان طلب » تامین نشدن این اعتبار جزئی است اما از بارندگی های سال پیش هم نام می برد که باعث نم کشیدن سقف ساختمان شده است.

اظهار تاسف او زمانی به اوج می رسد که دفتر ۱۱ ساله پروژه را ورق می زند و از بر عهده نگرفتن مسئولیت ادامه کار توسط برخی از مدیران فرهنگی گلایه می کند و پاس کاری برای تامین اعتبار ۵۰۰میلیون تومانی را در شان یک استان فرهنگی نمی داند.

■ **اعتبارات ناچیز شهرستان**

در بودجه های تملک دارایی های سرمایه ای فردوس ۱۰ میلیون تومان اعتبار و به همین میزان هم از محل اعتبارات استانی برای اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان در نظر گرفته شده و او سردرگم است که باید کدام مشکل فرهنگی را حل کند. او می گوید:این اعتبار باید به کدام بخش فرهنگی شهرستان برسد وقتی مسئولان فردوس را با توجه به مساحت و جمعیت جزو شهرستان های برخوردار به شمار می آورند و زمانی که این موضوع در کشور مطرح است هیچ اقدامی نمی توان انجام داد.

اما به نظر او این درد چاره و درمانی هم دارد. «می شود از محل ماده ۵ و یا اعتبارات بخش تولید به این شهرستان کمک کرد.»

■ **یک زیرزمین برای ۳ انجمن**

ادامه صحبت وی به فعالیت انجمن های فرهنگی هنری می رسد.

از ۷ انجمن موجود ۳ انجمن خوشنویسی،نمایش و شعر و ادب فعال تر است اما با مشکل کمبود فضا مواجه هستند طوری که زیرزمین ساختمان قدیمی اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی بین آنها به ۳ قسمت تقسیم شده، در حالی که اگر یک گروه هنری قصد کار داشته باشد باید همه گروه های هنری دست از کار بکشند چون فضایی برای تولید نداریم.

وی از راه اندازی کانون های موسیقی ،فیلم ، عکس و انجمن قرآن و عترت هم یاد و اضافه می کند: راه اندازی ۳موسسه فرهنگی چند منظوره از فعالیت های اخیر فرهنگ و ارشاد اسلامی فردوس است.

■ **مشکلات روزنامه و کتاب**

وی می گوید: از درخواست های مردم برای انتشار نشریات و روزنامه ها استقبال می شود و برای این کار تشویق می شوند اما تاکنون چند نفر به منظور انتشار اخبار به ارشاد اسلامی مراجعه کرده اندکه بیشتر به فعالیت در زمینه فضای مجازی تمایل دارند. با این حال «ایمان طلب » معتقد است تغییر سبک روزنامه ها از کاغذی به مجازی آسیب هایی به دنبال دارد اما فرهنگ سازی نشدن برای خرید روزنامه و مطالعه نکردن آن توسط مردم فردوس یکی دیگر از مشکلات موجود است.

او تعداد مخاطبان روزنامه ها را در فردوس کم ارزیابی کرده و وضعیت نشر کتاب دراین شهر را هم مانند اوضاع روزنامه ها عنوان می کند«تیراژ کتاب ها از ۳ هزار به هزار تیراژ کاهش یافته است.»

گلایه دیگری هم در حوزه مطبوعات دارد: علاوه بر این قیمت حقیقی برای فروش کتاب ها با رقم نوشته شده پشت جلد هر کتاب تفاوت دارد و گاه کتاب ها با قیمت بسیار پایین تر در بازار کتاب به فروش می رود و حتی گاهی اوقات ،قیمت کاغذ کتاب ها بالاتر از قیمت پشت جلد محاسبه و به صورت کیلویی فروخته می شود.

او یکی دیگر از دلایل گرایش مخاطبان به فضای مجازی را کپی کردن اخبار و نبود ماده قانونی برای حمایت از حقوق مولفان و مصنفان در این نوع فضاها اعلام می کند و می گوید:در حال حاضر در فردوس یک نشریه و یک ویژه نامه برای انتشار اخبار فعال است.

اما استقبال مردم از فیلم های اکران شده در سینما رضایت این مسئول را جلب کرده وقتی از فروش ۱۸ میلیون تومانی فیلم «محمد رسول ا...» صحبت می کند. او استقبال مردم از فیلم های سینما را وابسته به موضوع و محتوای آن ها می داند و از برگزاری جلسات نقد فیلم توسط گروه هنرمندان فردوس اطلاع می دهد.

هزینه ۲میلیارد تومانی برای احیای محله های تاریخی

رنجبر_تاکنون ۲میلیارد تومان برای بازسازی و مرمت محله های تاریخی استان هزینه شده است.

معاون میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری با بیان این که مرمت و بازسازی محله ها واقع در بافت های تاریخی استان ادامه دارد، به خبرنگار ما گفت:مرمت و بازسازی این محله ها از سال ۷۴شروع شده اما امسال اعتباری برای این موضوع مصوب نشده است.

«شریعتی منش» افزود: تاکنون محله های چهاردرخت، سرده، ته ده، رنگرزها، خیرآباد، گبرآباد، سرپل، پایین ده، میانده، مقری و سردشت در استان شناسایی شده است. وی در مورد خصوصیات این نوع محله ها توضیح داد:محله ها ساختارهای تشکیل دهنده هر شهر و روستا هستندکه مشخصه قومیت ها، ارزش های دینی و مذهبی، مشاغل ،حرفه ها و طبقات اجتماعی به شمار می روند که از جمله محله های رنگرزها، مسگرها، مسجد جامع، میانده، سردشت و چهاردرخت و پا قلعه بیرجند این ویژگی ها را دارند.

وی افزود:پژوهش هایی برای محله چهاردرخت و تعداد دیگری از این نقاط انجام شده و چهاردرخت بیرجند در فهرست آثار ملی ثبت شده است. وی توضیح داد:در حال حاضر در محله های چهار درخت و سرده بیرجند، سردشت فردوس، میانده بشرویه و مسجد پایین ده در قاین اقداماتی مانند جداره سازی، کف سازی و نورپردازی انجام شده است. وی در مورد رعایت استانداردهای میراث در بازسازی و مرمت این محله ها گفت: بیشتر این طرح ها از طرف میراث فرهنگی یا با نظارت این اداره کل اجرا می شود اگر چه انتقادهایی نیز از اقدامات دیگر سازمان ها در این محله های تاریخی وجود دارد ولی به طور کلی بازسازی و مرمت محله ها با شرایط فنی مورد قبول انجام شده است.

وی تاکید کرد: معرفی محله های تاریخی هویت و چگونگی پیدایش بافت های روستایی و شهری را به مردم می شناساند.

دانشگاه بیرجند میزبان جشنواره دانشگاهی شعر و مشاعره رضوی

جشنواره دانشگاهی شعر و مشاعره رضوی در دانشگاه بیرجند برگزار می شود.

معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه بیرجند از برگزاری چهاردهمین جشنواره دانشگاهی شعر و مشاعره رضوی، درآذر ماه امسال در این دانشگاه خبر داد.

دکتر «محمدحسین قریشی» افزود: با توجه به برگزاری موفق سیزدهمین دوره این جشنواره از سری برنامه های جشنواره بین المللی امام رضا (ع) در دانشگاه بیرجند، بار دیگر میزبانی شعرا و مشاعره کنندگان دوره چهاردهم با دانشگاه بیرجند خواهد بود.

وی گفت: امسال وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بنیاد بین المللی امام رضا (ع) مسئولیت کمیته فرهنگی و ادبی رضوی چهاردهمین جشنواره بین المللی امام رضا (ع) در حوزه دانشگاه ها را به دانشگاه بیرجند سپردند .

این کمیته از چند ماه پیش آغاز به کار کرده و ثبت نام جشنواره اکنون آغاز شده و به برگزیدگان در جلسه اختتامیه جوایز نفیسی اهدا خواهد شد.

وی به اعضای این کمیته اشاره کرد و گفت: دانشگاه بیرجند (بخش شعر و مشاعره رضوی و مسئول کمیته) ، دانشگاه گناباد (بخش سرود و تواشیح رضوی)، دانشگاه بو علی سینای همدان (بخش ادبیات داستانی و سفرنامه نویسی رضوی) ، دانشگاه صنعتی بیرجند (بخش نشریات مکتوب رضوی) ، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان (بخش کتابخانه رضوی) و دانشگاه گیلان (بخش کرسی های آزاد اندیشی رضوی) را بر عهده دارد.

«قریشی» ترویج و تعمیق فرهنگ رضوی در جامعه دانشگاهی کشور را از اهداف برگزاری این جشنواره ذکر کرد و گفت: گسترش فعالیت های فرهنگی، هنری و مذهبی مرتبط با سیره معصومین به ویژه امام رضا (ع) در دانشگاه ها، آشنایی بیشتر جامعه دانشگاهی با ادبیات آیینی و اشعار مفهومی مرتبط با شخصیت ممتاز سیره متعالی و معارف آسمانی اهل بیت (ع) از دیگر اهداف است.

به گفته وی، جشنواره دانشگاهی شعر و مشاعره رضوی به صورت سراسری و ویژه دانشگاهیان اعم از استادان، دانشجویان و کارمندان سراسر کشور است و این دوره در دانشگاه بیرجند برگزار می شود.

تئاتر استان شهریور ماه روی سن می رود

دهمین جشنواره تئاتر خراسان جنوبی شهریور ماه ۹۵ برگزار می‌شود.

معاون امور هنری و سینمایی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: دهمین جشنواره تئاتر استان با هدف اعتلا ، گسترش و توسعه این هنر انسان ساز و به منظور ارتقای سطح کمی و کیفی تولیدات نمایشی با تأکید بر اجراهای عمومی، بازیابی و افزایش مخاطبان تئاتر و نیز رشد کیفی آثار نمایشی در اجراهای متعدد و معرفی بهترین آثار نمایشی به جشنواره تئاتر مناطق کشور و جشنواره بین المللی تئاتر فجر شهریور ماه ۹۵برگزار می‌شود.

«زمزم» آخرین مهلت پذیرش متون نمایشنامه توسط دبیرخانه جشنواره را ۳۰ خرداد ماه امسال اعلام کرد و افزود: تنها آن دسته از گروه های نمایش استان که در فاصله زمانی شهریور ماه ۹۴ تا ۳۱ مرداد ماه ۹۵ آثار صحنه‌ای خود را حداقل به‌مدت ۵ تا ۱۵ شب به اجرای عمومی گذاشته باشند، می‌توانند در دهمین جشنواره تئاتر استان شرکت کنند.

به گزارش روابط عمومی این اداره کل، وی ادامه داد:آثار ارائه شده در بخش مسابقه تنها باید تولید انجمن هنرهای نمایشی استان بوده و بر اساس تشخیص دبیرخانه، آثاری خارج از چارچوب اعلام شده و یا مواردی که با حمایت دیگر نهادها و دستگاه های فرهنگی استان تولید شده باشند و قصد شرکت در جشنواره را داشته باشند پس از تشخیص دبیرخانه برای حضور در بخش مسابقه جشنواره پذیرفته می‌شوند.

به گفته او، اعلام جدول بازخوانی متون ۱۰ تیر ماه سال جاری و آخرین مهلت ارسال فیلم و یا شروع بازبینی ۵ شهریور ماه سال جاری و زمان اختتامیه جشنواره شهریور ماه ۹۵ خواهد بود.

نشر نو

مختصر تاریخ ایران در دور ه های افشاریه و زندیه

«رضا شعبانی» تاریخ پژوه و استاد تاریخ است. او از متخصصان تاریخ افشاریه در ایران به شمار می رود. تنها فهرستی از تألیفاتی که نویسنده درباره دوره کوتاه اما بسیار مهم افشاریه پدید آورده است نشان از تلاش و کوشش بی وقفه برای روشن ساختن ابهامات و مسائل اجتماعی، سیاسی و اقتصادی ایران در روزگار جهانگشای افشار و حوادث پس از آن دارد.

«شعبانی» در سال ۷۳ اثر مهم خود «تاریخ اجتماعی ایران در عصر افشاریه » را در دو جلد منتشر کرد. او در این کتاب کوشیده است که سرگذشت مردم ایران را در زمان چیرگی افشاریه با دقت و باریک بینی و استناد به اسناد و متن های تاریخی تشریح کند.

کتاب «گمنامان نامی ایران در عصر افشاریه » و«تاریخ ایران در عصر افشاریه » نیز از دیگر آثار اوست.

«مختصر تاریخ ایران در دوره های افشاریه و زندیه » نیز مجلد دیگری در این زمینه است که توسط انتشارات سخن منتشر شده است . در اثر حاضر، تاریخ ایران در این دور ه ها طی ۶ بخش بررسی شد.

از میان خبرها

بازدید کودکان بیرجندی از مجموعه جهانی اکبریه

حسین قربانی- روز کودک و میراث فرهنگی با حضور کودکان بیرجندی در مجموعه جهانی باغ وعمارت اکبریه بیرجند گرامی داشته شد.

به گزارش خبرنگارما، به مناسبت روز کودک و میراث فرهنگی تعدادی از کودکان بیرجندی از جمله اعضای مراکز یک، ۲ و۳فرهنگی کانون پرورش فکری کودکان ونوجوانان از موزه های مردم شناسی، باستان شناسی، مشاهیر ومفاخر استان در مجموعه جهانی باغ وعمارت اکبریه بیرجند بازدید کردند ودر هربخش توسط کارشناسان مربوط توضیحات لازم داده و برنامه های ویژه ای نیز اجرا شد .